

Opmerkingen Bloembollenkeuringsdienst over het
wetsvoorstel Plantgezondheidswet naar aanleiding van
de betreffende internetconsultatie

Lisse, 29 maart 2018
Onze ref.: 18u019 JZ/ad
Betr.: internet consultatie PGW

Vanwege de inwerkingtreding op 14 december 2019 van twee Europese Verordeningen (Plant Health Regulation (PHR) en Official Controls Regulation (OCR)) is nadere uitwerking daarvan in nationale wetgeving noodzakelijk geworden. Concreet gaat het nu om de aanpassing van de Plantenziektenwet (Pzw) in Plantgezondheidswet (PGW). In een later stadium komt de benodigde aanpassing van 'lagere' regelgeving aan de orde.

In de aanloop naar het, nu voor internetconsultatie voorliggende, wetsvoorstel PGW heeft het nodige overleg plaatsgevonden met onder andere de plantaardige keuringsdiensten, waaronder ook de Bloembollenkeuringsdienst (BKD).

Tijdens en naar aanleiding van dat overleg zijn al de nodige aandachtspunten en zorgen besproken, die ook grotendeels in het wetsontwerp verwerkt zijn. De BKD spreekt hierbij haar waardering daarvoor uit.

Concreet is tijdens het genoemde overleg duidelijk en wederzijds als uitgangspunt vastgesteld dat de keuringsdiensten in relatie tot LNV en NVWA ook in de nieuwe situatie de huidige werkzaamheden op de huidige wijze en tegen de huidige kosten kunnen blijven verrichten.

In het verlengde daarvan is ook als uitgangspunt vastgesteld dat de keuringsdiensten niet als doel hebben er ter gelegenheid van deze wetswijziging extra taken en/of bevoegdheden bij te krijgen.

Voor het kunnen blijven functioneren als gewenst, ook door het bedrijfsleven dat door de betreffende keuringsdiensten gekeurd wordt, is het, vanwege de gekozen structuren in genoemde Verordeningen, noodzakelijk dat de keuringsdiensten aangewezen worden als bevoegde autoriteiten voor de activiteiten waarvoor zij de bijbehorende bevoegdheden nodig hebben. Voor de overige werkzaamheden zullen zij als gemachtigde instantie namens de Minister optreden. Een en ander is voorzien in de PGW maar aangezien die wet een raamwet is, zal de verdere uitwerking pas plaatsvinden in nog vast te stellen 'lagere regelgeving' zoals AMvB's en/of Ministeriële regelingen. De BKD gaat ervan uit dat de ingeslagen weg daarbij gecontinueerd zal worden en zal haar constructieve rol daarbij ook continueren.

De BKD wil ter gelegenheid van deze consultatie graag de aandacht vragen voor het volgende:

1. Is de huidige constructie, waarbij het eindonderzoek aan de voor export gereed staande zending en de exportcertificering daarvan via Onbezoldigd Ambtenaren plaatsvindt, in de nieuwe structuur ook toepasselijk?
2. De aanpassing Pzw in PGW is primair een fyto-aangelegenheid. Er zijn echter onderwerpen waarbij fyto en kwaliteit samenkomen in één handeling/procedure, die dan als het ware twee 'moeders' kent (fyto- resp. kwaliteitsregelgeving). Een voorbeeld betreft het plantenpaspoort: het tarief daarvoor is een fyto-tarief maar het plantenpaspoort fungeert ook als 'leveringsdocument' zoals vereist in de 98/56/EG, kwaliteitsregelgeving. Er geldt evenwel (nog) geen kwaliteitstarief voor.
3. Een vergelijkbaar issue doet zich voor bij het tuchtrecht. Dit is primair kwaliteit maar bij overtreding van bijv de vereisten aan het leveringsdocument wordt als het ware ook een fyto-onderwerp voorwerp van tuchtrechtelijk afdoen, waarvoor het tuchtrecht in beginsel niet bedoeld is. Anderzijds is het ook niet de bedoeling dat één strafbare handeling (fout met plantenpaspoort/leveringsdocument) in twee handhavingstrajecten terecht komt (tuchtrecht voor kwaliteit en bijv bestuurlijke boete voor fyto zoals beschreven in art 27 van de concept PGW).
4. Ook voor de BKD geldt het punt dat al door NAK is gemaakt dat de verkeersrichtlijn (ic 98/56/EG) voor kwaliteit een bepaling kent (artikel 1, eerste lid) waarbij wordt aangegeven dat de bepalingen uit die richtlijn gelden 'onverminderd [...] de fytosanitaire voorschriften van Richtlijn 77/93/EEG' (die laatste richtlijn is de voorloper van de huidige Fyto-richtlijn 2000/29/EG). Omgekeerd staat in de OCR (art 37, vierde lid): 'De Commissie stelt [...] maatregelen vast [...]. Die maatregelen gelden onverminderd de krachtens de Richtlijnen [...] 98/56/EG [...] vastgestelde maatregelen.'. Hier lijken twee Europese regelingen elkaar de mogelijkheid tot het treffen van maatregelen af te willen nemen. De zorg is dat maatregelen van de BKD ogv 'kwaliteit' straks 'overruled' zouden kunnen worden door maatregelen door/namens de Commissie ogv 'fyto'. Het omgekeerde zou een (Europese) wetgever/uitvoerende macht ook zorgen moeten baren.
5. Ten aanzien van het aanwijzen van laboratoria (art 37 OCR) wil de BKD graag de status van haar eigen laboratorium in stand houden. Om daarover zo weinig mogelijk onzekerheid te ondervinden, ligt het voor de hand dat de BKD als bevoegde autoriteit haar laboratorium aanwijst. Voor de duidelijkheid: het betreft hier niet de aanwijzing van een nationaal (of EU-) referentielab.
6. De BKD heeft enige zorg over de indeling in RNQP's en Q's. Momenteel wordt gewerkt aan een taken- en bevoegdheidsverdeling voor de komende jaren die in beginsel hetzelfde zou moeten bewerkstelligen als de huidige. Door daarbij te gaan verwijzen naar bepaalde typen organismen kan de nu af te spreken bevoegdheidsverdeling en -verdeling anders komen te liggen louter door het verschuiven van een bepaald organisme van Q naar RNQP vv. Wellicht kan er een voorziening getroffen worden om bestaande bevoegdheden of in ieder geval de betreffende activiteiten/werkzaamheden in stand te laten bij het evt verschuiven van de 'status' van een organisme. De BKD realiseert zich daarbij dat er verschillen zijn in de mate waarin een 'publieke verantwoordelijkheid' gedragen moet worden al naar gelang het een Q of een RNQP betreft.